

İnternet'in Etkin Kullanımı ve İnternet Güvenliği

İnternet ve WWW

İnternet

- Dünyadaki en büyük bilgisayar ağı,
(Bilgisayar ağlarının birbirine bağlanarak büyük bir ağ oluşturmalarıdır)
- İnternet'teki web site sayısının yüksek bir hızla artması ve beraberinde getirdiği sorunlar...

WWW (World Wide Web)

- İnternet üzerinde yayınlanan birbirleriyle bağlantılı hiper-metin dokümanlarından oluşan bilgi sistemi,
- Bu dokümanların her birine **Web Sayfası**,
- Web sayfalarına erişmek için kullanılan programlara **Web Tarayıcısı** adı verilir.

İnternetle İlgili Bazı Kavramlar

http

- Hyper Text Transfer Protocol,
- İnternet'te Web sitelerinin bulunduğu sunucu bilgisayar ile kullanıcı bilgisayarları arasında bilgilerin nasıl aktarılacağına dair kurallar ve yöntemleri düzenleyen sistem.

https

- http protokolüne güvenli ağ protokolünün eklenmesiyle oluşturulmuştur.

URL

- Bir web sitesine erişmek için yazdığınız web adresidir.
- Örneğin: www.artvin.edu.tr

Örnek URL Yapısı

http protokolü

Alan Adı

Dosya Yolu

https://www.anadolu.edu.tr/acikogretim

Sunucu Adı

URL yapısını incelediğimizde;

- **http** bize bir hiper metin dosyasına ulaştığımızı,
- **www** bu dosyanın dünya çapındaki Web' te olduğunu,
- **tr** sitenin Türkiye'den olduğunu,
- **edu** sitenin bir eğitim kurumuna ait olduğunu,
- **anadolu** sitenin Anadolu Üniversitesi' nin web sitesi olduğunu,
- **/acikogretim** Web sitesinde Açıköğretim sayfasında olduğumuzu gösterir.

IP (Internet Protocol) ve MAC Adresi

IP

- İnternet' e bağlı her bilgisayarın sahip olduğu kimlik numarası.
- Noktalarla ayrılmış 4 adet 8 bitlik sayıyla gösterilir.
- Örneğin; **79.123.252.71** şeklinde ondalık yazım ile yazılır.
- İnternet uzayında her URL' nin bir IP adresi vardır.
- Bir internet sayfası sunucusuna IP adresi yazarak da bağlanılabilir.

MAC Adresi

- Bir bilgisayar ağında, bir cihazın ağ donanımını tanımaya yarar.
- Fiziksel Adres, Donanım Adresi.
- Bilgisayarın Ethernet kartına üretici tarafından kodlanan bir bilgidir.
- Aynı ağ üzerindeki bilgisayarların birbirlerini bulmalarını sağlar.

Türkiye' de İnternetin Gelişimi

- 1991 yılında ODTÜ ve TÜBİTAK' ın ortak çabaları ile İnternet bağlantısını ülke içinde sağlamak ve yaymak üzere Türkiye İnternet Proje Grubu (TR-NET) kuruldu.
- 1992 yılında TR-NET' in ilk deneysel çalışması Hollanda' ya yapıldı.
- **1993' te PTT' den sağlanan 64 Kbps kapasiteli kiralık hat ile ODTÜ' deki yönlendiriciler üzerinden TCP/IP protokolü kullanılarak ABD Washington NSFNet geniş alan ağına dahil olundu. Böylelikle Türkiye' de ilk İnternet bağlantısı gerçekleştirildi.**
- 1996 yılında 176 birime hizmet veren Ulusal Akademik Ağ (ULAKNET) kuruldu.
- 1997' de ULAKNET' in ilk ulusal bağlantısı Ege Üniversitesi ile gerçekleştirildi.

Web Tarayıcıları (Web Browsers)

Internet
Explorer

Google
Chrome

Mozilla
Firefox

Opera

Safari

Yandex Browser, Netscape vb...

Arama Motorları (Search Engines)

Google Arama Motoru Kullanımı

Örnek aramalar

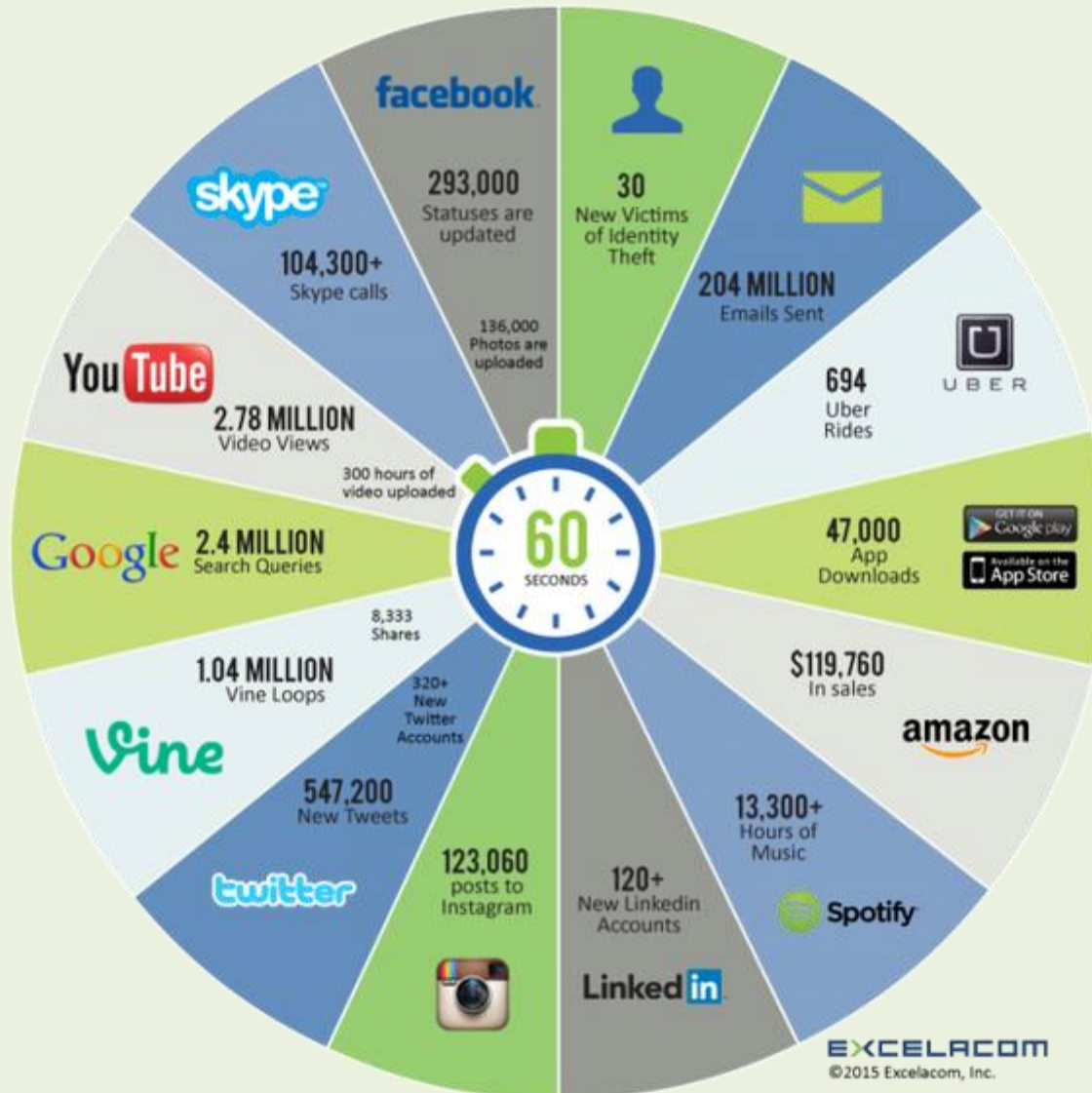
- Öğr. Gör. Murat YAZICI
- "Öğr. Gör. Murat YAZICI"
- "murat yazıcı" **site:**www.artvin.edu.tr
- "murat yazıcı" **site:**www.artvin.edu.tr **filetype:**pdf
- "dilekçe" **site:**www.artvin.edu.tr **filetype:**doc
- related:milliyet.com.tr
- allintitle: muratyazici.com

İnternet

- Dünyamızı değiştiriyor.
- Ailemizin yeni bir üyesi,
- Hayatımızın vazgeçilmez bir parçası,
- Eřsiz bir kütüphane ve bir okul,
- Bilinçli kullanıldığı taktirde hayatı oldukça verimli kılan bir araç,

What happens in an INTERNET MINUTE?

İnternetin Riskleri

- Yanlış ve zararlı bilgiye erişim,
- Sanal dolandırıcılık,
- Kişisel bilgilerin paylaşımı,
- Zararlı yazılımlar,
- Oyun ve internet bağımlılığı,
- Şiddet, nefret, ırkçılık vb...

İnternette Güvenli Bilgi Erişimi

Site açmak çok kolay. Fakat sitelerde yer alan bilgiler ne kadar doğru?

- Kurumsal sitelerin içeriklerinden faydalanmalıyız.
- Akademik veri tabanlarında arama yapmalıyız.
- **Wikipedia**

İnternette Güvenli Bilgi Erişimi

Wikipedia

- Wikipedia, kullanıcılar tarafından ortaklaşa hazırlanan, bağımsız, kâr amacı gütmeyen bir internet ansiklopedisidir.
- İçeriği sürekli güncellenmektedir.
- Birçok dilde yayın yapmaktadır.
- Wikipedia' yı özel ve güvenilir yapan özelliği, yayınlanan içeriklerin ilgili uzmanlar tarafından gönüllü olarak yazılması ve referanslarının verilmesidir.
- Bu açıdan Wikipedia internette güvenebileceğiniz bir elektronik ansiklopedidir.

İnternette Güvenli Bilgi Erişimi

WIKIPEDIA

English
The Free Encyclopedia
5 077 000+ articles

Español
La enciclopedia libre
1 233 000+ artículos

日本語
フリー百科事典
1 001 000+ 記事

Deutsch
Die freie Enzyklopädie
1 907 000+ Artikel

Русский
Свободная энциклопедия
1 289 000+ статей

Français
L'encyclopédie libre
1 723 000+ articles

Italiano
L'enciclopedia libera
1 252 000+ voci

Português
A enciclopédia livre
909 000+ artigos

中文
自由的百科全书
863 000+ 條目

Polski
Wolna encyklopedia
1 154 000+ hasel

TR ▾

Q

İnternet Güvenliği

Zararlı Yazılımlar

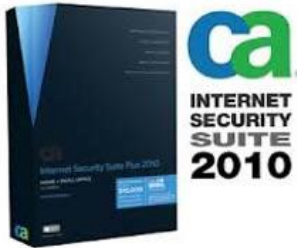
Malware (**M**alicious **S**oftware)

- Kötü niyetli yazılım anlamına gelir.
- Bu tür yazılımlar kullanıcının haberi olmadan sisteme sızarak zarar verirler.
- Bilgisayar virüsleri de malware sınıfına girerler.

Adware (**A**dvertising **S**oftware)

- Reklam amaçlı yazılım anlamına gelir.
- Adware yazılımı bir uygulama ile birlikte gelen ve çalıştırılınca otomatik olarak bir reklam penceresi açan bir yazılımdır.
- En yaygın türü **spyware** denilen casus yazılımlardır.

Antivirüs Yazılımları

Microsoft®
Security Essentials

F-Secure®

Unutmayınız !

Hiçbir sistem %100 güvenli değildir.

- Ne kadar önlem alırsanız alın zarar görme olasılığınızı en aza indirebilirsiniz sadece. Bu nedenle bir gün zarar görme olasılığına karşı verilerinizi periyodik olarak harici bir diske yedekleyiniz.

Virüslerin en yaygın yayılma yöntemi e-postalarla gelen dosyalardır.

- Tanımadığınız kişilerden (adreslerden) gelen bir e-postadaki ek dosyaları **kesinlikle** açmayınız.
- Tanıdığınız ve güvendiğiniz kişilerden gelen e-posta eklerini de açmadan önce **mutlaka** güncel bir anti-virüs programıyla taramanız önerilir.

Unutmayınız !

Ateş Duvarı (Firewall) olarak adlandırılan programlar...

- Bilgisayarınıza yapılan izinsiz giriş teşebbüslerini sezerek bunları bloklar. Bu nedenle bilgisayarınızda bir ateş duvarı programı çalıştırmak yararınıza olacaktır. (ZoneAlarm vb...)

Farklı e-posta adresleri kullanırken veya bankacılık işleri için kullandığınız şifrelerde,

- Doğum tarihiniz gibi kolay bulunabilecek kombinasyonlar kullanmaktan kaçının.
- Şifre seçerken numerik, alfa-numerik ve özel karakter kullanmaya dikkat edin, şifreniz anlamlı bir sözcük olmasın!
- Şifrelerinizi belirli aralıklarla değiştirin.

Unutmayınız !

İnternette alışveriş yapacağınız zaman...

- İlgili sitelerde kredi kartı bilgilerinin girileceği aşamaya geldiğiniz zaman güvenli bir alana yönlendirildiğinizden emin olun!
- Normal bir internet sitesinin adres satırı **http://.....** ile başlar.
- Kredi kartı işlemleri aşamasında adres satırının **https://.....** şeklinde olması gerekmektedir.

BLOG

Blog Nedir?

- Web sitesi hazırlama bilgisi gerektirmeden İnternet' te yayınlanan günlüktür.
- Anılarınızı paylaşabilir, fotoğraf ve videolar paylaşabilirsiniz.

Ücretsiz Blog Hizmetleri

- Blogger, <https://www.blogger.com>
- Wordpress, <https://tr.wordpress.com>

✓ Blog açma işlemi (Uygulama)

BLOG Açma Uygulaması...

Blog Listesi > Yeni bir blog oluşturun

Başlık

test

Adres

mrtzyc08.blogspot.com|

✓

mrtzyc08.blogspot.com

Bu blog adresi uygun.

Şablon

Basit

Dinamik Görünüm

Resim Penceresi

Harikalar Tic.

Filigran

Soyut

Diğer birçok şablona göz atabilir ve blogunuzu daha sonra özelleştirebilirsiniz.

Blog oluşturun!

İptal

Bulut Bilişim (Cloud Computing)

Bulut Bilişim Nedir?

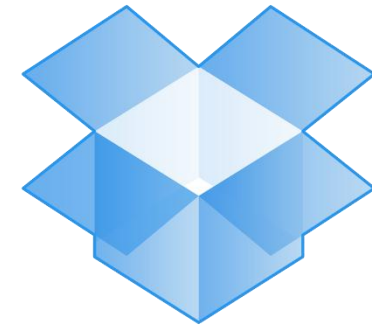
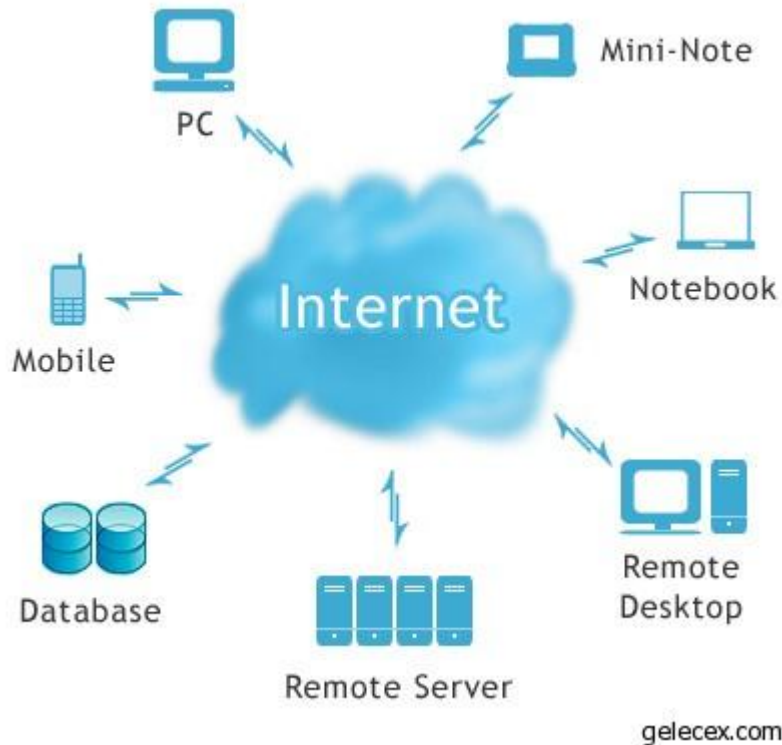
- Bilginin ortak kullanılması gereksiniminden doğmuştur.
- Kullandığınız cihazlar (Bilgisayar, tablet, akıllı telefon vb.) arasında dosya ve bilgi paylaşımını sağlar.

Bulut Bilişim Hizmeti Veren Örnek Uygulamalar

- Google Drive, <https://drive.google.com> (15 GB ücretsiz alan)
- Dropbox, <https://www.dropbox.com> (2.5 GB ücretsiz alan)
- Microsoft OneDrive, <https://onedrive.live.com>
- Yandex.Disk, <https://disk.yandex.com.tr>

✓ Örnek Uygulama...

Bulut Bilişim (Cloud Computing)

Dropbox

Google Drive

OneDrive